

Recenzný posudok

Autor: Jela Čajdová

Názov: Objektivizácia faktorov životného a pracovného prostredia I.

Má publikácia svojim obsahom charakter učebnej pomôcky pre pregraduálne štúdium lekárskeho alebo zdravotníckeho študijného programu?

Áno. Skriptá sú určené pre študentov pregraduálneho stupňa vzdelania s študijnom programe verejného zdravotníctva. Predložené dielo má charakter vysokoškolskej učebnice a poskytuje základné informácie o objektivizácii faktorov životného a pracovného prostredia.

Je téma vysvetlená v súlade so súčasnými vedeckými poznatkami?

Áno. Predkladané texty opisujú princípy chemických a fyzikálno-chemických dejov využívaných pri skúmaní vlastností vôd, potravín, voľného a pracovného ovzdušia, biologického materiálu, predmetov bežného používania. Analytické metódy dopĺňa aj popis senzorickej analýzy a jej využitie v analytickej praxi verejného zdravotníctva. Predložené informácie sú v súlade so súčasnými vedeckými poznatkami.

Ide skôr o výklad problému než dokumentáciu k prezenčnej výučbe.

Objektivizácia a výsledok objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia sú podkladom pre rozhodovacie, kontrolné, monitorovacie a ďalšie činnosti jednotlivých odborov verejného zdravotníctva pri uplatňovaní legislatívnych aktov pre podporu a ochranu verejného zdravia.

Pokrýva dielo svoji rozsahom výučbu predmetu aspoň v jednom semestri?

Áno. Téma je preložená komplexne. Súčasťou študijného textu je aj výber a zavedenie skúšobnej vyšetrovacej metódy, validácia a zabezpečenie kvality výsledkov. Zaradenie validácie hodnotím pozitívne aj preto, pretože je predpokladom dosiahnutia určitého, veľmi užitočného, stupňa štatistickej výbavy absolventov pre spracovanie a hodnotenie nameraných dát. Používanie štatistických nástrojov núti absolventov štúdia nachádzať súvislosti medzi legislatívnymi požiadavkami, metrologickými vlastnosťami navrhovaného postupu a nameranými dátami tak, aby boli správne interpretované. Pre hlbšie a detailnejšie vzdelávanie v jednotlivých okruhoch práca uvádza 29 literárnych odkazov častí monografií, článkov, legislatívnych aktov, noriem ako aj ďalších príspevkov.

Je dielo kvalitne didakticky spracované?

Áno. Študijný materiál má vhodnú štruktúru využívajúc delenie do kapitol a podkapitol. Obsah jednotlivých tém je proporcionálne vyvážený a správne významovo štruktúrovaný. Je zrozumiteľný, členenie systematické, grafická úprava na výbornej úrovni. Text predkladanej práce zaberá 116 strán, vrátane šiestich príloh (A-F) demonštrujúcich príklady použitia jednotlivých fyzikálno-chemických metód a senzorickej analýzy na rôznych typoch vzoriek. Na vizuálnu demonštráciu schém, zariadení, programových dát využíva 48 obrázkov a grafických interpretácií nameraných údajov a vysvetľujúcich schematických nákresov, nameraných dát, chromatogramov. Na záver každej kapitoly ako aj jednotlivých ucelených tém kapitoly 2 sú uvedené kontrolné otázky, správne odpovede ktorých nachádzame na záver skript.

Vyjadrenie a odporúčanie pre autora

Blahoželám autorke k vytvoreniu študijného diela, ktoré v takejto ucelenej podobe chýbalo vo vzdelávaní odborníkov na objektivizáciu faktorov životného a pracovného prostredia vo verejnom zdravotníctve. Dielo komplexne opisuje činnosti, ktoré sa vykonávajú v chemických laboratóriách ako podklad pre rozhodovacie, kontrolné a monitorovacie činnosti pri uplatňovaní zákonných nástrojov pre podporu a ochranu verejného zdravia. Významnou zložkou procesu objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia je aj vzorkovanie, ktoré odporúčam zahrnúť do ďalších dielov sústavy skrípt Objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia.

V práci je pár gramatických, štylistických a formálnych chýb, ktoré predkladám na osobitnom priloženom hárku a odporúčam zapracovať pripomienky, aby sa študentom dostal kvalitný materiál so správnou štylistikou s cieľom osvojiť si odborne korektné vyjadrenia, prípadne, aby nepôsobili rušivo pre pochopenie náročného odborného obsahu.

Vyjadrenie pre redakčnú/edičnú komisiu

Predloženú prácu hodnotím vysoko pozitívne. Predstavuje ucelený komplexný študijný text pre činnosti objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia v chemickom laboratóriu. Predložené skriptá majú vysoký potenciál byť kvalitným študijným materiálom.

V Banskej Bystrici, 5.12.2020
e-mail: borosova@vzbb.sk

Ing. Daniela Borošová, PhD., MPH, v.r.
telefón: 0903831464